



NVAO • NEDERLAND

TOETS NIEUWE OPLEIDING

ASSOCIATE DEGREE
AD BEDRIJFSKUNDE
Hogeschool Utrecht

ADVIESRAPPORT
18 SEPTEMBER 2023

Inhoud

1	Procedure NVAO	3
2	Nieuwe opleiding.....	4
	2.1 Algemene gegevens.....	4
	2.2 Profiel	4
	2.3 Panel.....	4
3	Oordeel.....	5
4	Sterke punten.....	6
5	Aanbevelingen.....	7
6	Beoordeling	8
	6.1 Standaard 1: Beoogde leerresultaten.....	8
	6.2 Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	10
	6.3 Standaard 3: Toetsing.....	14
	6.4 Graad en CROHO-onderdeel.....	16

1 Procedure NVAO

Het succesvol doorlopen van een procedure toets nieuwe opleiding (TNO) is een voorwaarde voor erkenning door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). Pas na deze kwaliteitstoets kan de instelling de bij de opleiding behorende wettelijk beschermde getuigschriften of diploma's afgeven.

De procedure voor een nieuwe opleiding is iets anders dan voor bestaande opleidingen die al zijn geaccrediteerd. Een TNO is een *plan*beoordeling. Na accreditatie valt ook de nieuwe opleiding onder de reguliere accreditatieprocedure.

Een NVAO-panel van deskundigen toetst de kwaliteit van de nieuwe opleiding tijdens een locatiebezoek aan de universiteit of hogeschool. Een discussie tussen *peers* vormt de basis van de beoordeling en resulteert in een adviesrapport. Informatie over de invulling van het locatiebezoek en een overzicht van het bestudeerde materiaal zijn opvraagbaar bij de NVAO.

De beoordeling is gebaseerd op de standaarden zoals beschreven in het Beoordelingskader voor de beperkte toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2019, nr. 3198). Over de standaarden geeft het panel een gemotiveerd oordeel op een driepuntsschaal: voldoet, voldoet ten dele of voldoet niet. Vervolgens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding, ook op een driepuntsschaal: positief, positief onder voorwaarden, of negatief.

Dit adviesrapport bevat de bevindingen, overwegingen en oordelen van het panel alsook de sterke punten en aanbevelingen. Op basis van dit rapport neemt de NVAO een accreditatiebesluit. Een beknopt adviesrapport is eveneens beschikbaar. De NVAO publiceert beide rapporten.¹

Meer informatie over de NVAO-werkwijze en de TNO-procedure is te vinden op www.nvao.net.

¹ <https://www.nvao.net/nl/besluiten>

2 Nieuwe opleiding

2.1 Algemene gegevens

Instelling	Hogeschool Utrecht
Opleiding	Associate degree Bedrijfskunde
Varianten	Voltijd: Ja. Deeltijd: Nee. Duaal: Nee.
Graad	Associate degree
Locaties	Amersfoort
Studieomvang	120 EC ²
Croho³ onderdeel	Economie

2.2 Profiel

De Associate degree Bedrijfskunde (hierna Ad Bedrijfskunde) gaat deel uitmaken van het opleidingsaanbod van het Instituut voor Associate degrees (IAd) in Amersfoort. Met de tweejarige voltijd Ad Bedrijfskunde streeft de Hogeschool Utrecht (hierna HU) ernaar studenten op te leiden tot veelzijdige professionals. Afgestudeerden zullen zich onder meer bezighouden met taken als het verzamelen en analyseren van data uit IT-toepassingen, het identificeren van knelpunten en processen en het doen van gerichte verbetervoorstellen. Tijdens het programma werken studenten aan actuele praktijkgerichte vraagstukken en leren ze om flexibel en wendbaar te zijn. Studenten doen kennis op over operationeel management, strategisch management, informatiemanagement en gedrag (binnen organisaties). Vaardigheden die binnen het programma de focus vormen zijn samenwerken, communiceren, verbinden, schakelen, projectmatig werken en datagedreven handelen. Het laatste half jaar van de Ad Bedrijfskunde staat in het teken van de eigen profilering. Studenten krijgen de mogelijkheid zich te profileren in de datagedreven/procesmatige kant van bedrijfskunde of de mens- en samenwerkingsgerichte aspecten. De carrièremogelijkheden na afronding van de Ad Bedrijfskunde zijn divers, zoals Procesmedewerker of -coördinator, Junior Data / Business analyst, (Assistent) projectmanager of -teamleider en (Front) officemanager.

2.3 Panel

Samenstelling

- Drs. Gerben Reilink (voorzitter), senior adviseur van de stafdienst Onderwijs & Onderzoek Hanze Hogeschool;
- Emily Holtkamp-van Veldhuizen (lid), kerndocent bedrijfseconomische vakken bij de opleiding Logistics Management Hogeschool Rotterdam;
- Drs. Tom Sloot (lid), (DGA) directeur Calibre Alignment B.V.;
- Luc Goos (student-lid), student hbo-ba Communicatie Avans Hogeschool.

Ondersteuning

Yvet Blom (secretaris)

Joey Alberts (NVAO beleidsmedewerker en procescoördinator)

Locatiebezoek

10 juli 2023 Hogeschool Utrecht, locatie Amersfoort

² European Credits

³ Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs

3 Oordeel

Het NVAO-panel oordeelt positief over de opleiding Ad Bedrijfskunde van de Hogeschool Utrecht (HU). De Ad Bedrijfskunde voldoet aan de drie standaarden van het beperkte NVAO-kader. Deze tweejarig programma met een studielast van 120 ECTS, leidt praktijkgerichte professionals op die bedrijfskundige kennis combineren met essentiële data- en IT-vaardigheden. De actieve betrokkenheid van (regionale) werkveldpartners vanaf het begin van de ontwikkelingsfase vindt het panel een zeer sterk punt. De werkveldpartners zijn niet alleen enthousiast over het uiteindelijke programma, maar hebben ook hun blijvende betrokkenheid toegezegd.

De opzet van de Ad Bedrijfskunde is gebaseerd op het onderwijs- en toetsbeleid van het Instituut voor Associate degrees. Het programma bestaat uit moderne onderwijsconcepten en een doordachte didactische aanpak. Belangrijke elementen zijn het leerproces van de student, werken aan actuele praktijkvraagstukken, het gebruik van feedback en toetsen om te leren. Studenten werken zowel individueel als in groepen (projectgroepen en leerteams) aan praktische beroepsproducten. De HU heeft leerteams opgezet die studenten een veilige leeromgeving bieden, waarin aandacht is voor de persoonlijke en professionele ontwikkeling van studenten.

Het curriculum is helder gestructureerd en neemt per semester in complexiteit toe. Binnen het curriculum is aandacht voor doorlopende thema's die studenten in staat stellen hun kennis en vaardigheden geleidelijk te ontwikkelen. Belangrijke aspecten zijn onder andere proces- en informatiemanagement, informatie- en databeveiliging, projectmanagement, Agile/Scrum en data- en informatietechnologie. De HU heeft het systeem van programmatisch toetsen ingevoerd om het leren van studenten te stimuleren. Terwijl studenten aan beroepsproducten werken verzamelen ze bewijs voor de vereiste competenties. Elke onderwijseenheid wordt beoordeeld aan de hand van een portfolio (15 ECTS). Met behulp van programmatisch toetsen wordt de motivatie van studenten en hun competentieontwikkeling versterkt. De kwaliteit van toetsing wordt door de HU gewaarborgd door gebruik te maken van het vierogen-principe, kalibratiesessies, interne professionaliseringstrajecten en de interne samenwerking binnen de verschillende opleidingen van het Instituut voor Associate degrees (IAd) en het daarbij leren van elkaar.

Het enthousiaste docententeam bestaat uit ervaren professionals met zowel onderwijs- als praktijkervaring. Het panel is enthousiast over de persoonlijke aandacht die docenten voor studenten hebben. Het panel ziet dat dit bijdraagt aan het vergroten van de slagingskansen van de studenten. Het panel roemt met name de zogenoemde detoxperiode van tien weken bij aanvang van het programma. In deze periode worden studenten intensief begeleid om hen geleidelijk te laten wennen aan de onderwijsaanpak.

Met de Ad Bedrijfskunde presenteert de Hogeschool Utrecht een aantrekkelijk en ambitieus opleidingsprofiel dat inspeelt op de behoeften van het werkveld. Het panel concludeert dat deze nieuwe opleiding voldoet aan de vereiste kwaliteitsnormen.

Standaard	Oordeel
1. Beoogde leerresultaten	Voldoet
2. Onderwijsleeromgeving	Voldoet
3. Toetsing	Voldoet
<i>Eindoordeel</i>	<i>positief</i>

4 Sterke punten

Het panel constateert de onderstaande sterke punten:

1. Werkveldbetrokkenheid – De actieve betrokkenheid van regionale werkveldpartners tijdens de ontwikkelfase van het programma en het enthousiasme over het programma tonen aan dat de Ad Bedrijfskunde relevant is voor de praktijk.
2. Sterke onderwijsvisie – De onderwijsvisie van de Ad Bedrijfskunde biedt moderne onderwijsconcepten en programmatisch toetsen, zoals leren door te doen en het stimuleren van een positieve feedbackcultuur. Deze concepten bieden studenten effectieve ondersteuning bij het leren en ontwikkelen.
3. Rijke leeromgeving – Leerteams zijn een veilige en vertrouwde leeromgeving voor studenten om van elkaar te leren, feedback te geven en te ontvangen. Op die manier wordt zowel de persoonlijke als professionele ontwikkeling van studenten gestimuleerd.
4. Docententeam en begeleiding – De docenten hebben veel praktijk- en onderwijservaring en begeleiden studenten gedurende het gehele programma. Met name aan de start van het programma worden studenten intensief begeleid om een soepele overgang naar het Ad-onderwijs te realiseren.
5. Toetsing – De Ad Bedrijfskunde gebruikt verschillende instrumenten om de toetskwaliteit te waarborgen. Voorbeelden van dergelijke instrumenten zijn kennisdeling met andere Ad-opleidingen, het vierogen-principe, goed uitgewerkte beslissingsformulieren met duidelijke toetscriteria, en de professionalisering van examinatoren.
6. Sterke examencommissie en toetscommissie – De examencommissie en toetscommissie hebben een waardevolle en onafhankelijke taak als het gaat om de waarborging van de onderwijskwaliteit, met aandacht voor toekomstgerichte ontwikkelingen.

5 Aanbevelingen

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de opleiding doet het panel een aantal aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het positieve oordeel over de kwaliteit van de opleiding.

1. Duurzaamheid – Overweeg om duurzaamheid duidelijker in het curriculum naar voren te laten komen en communiceer dit naar student en werkveld. Met name omdat het werkveld de toenemende relevantie van duurzaamheid in het bedrijfsleven benadrukt.
2. Internationalisering – Maak duidelijk naar studenten en het werkveld dat de HU in beperkte mate aandacht besteedt aan internationalisering. Het is belangrijk om onder beide partijen realistische verwachtingen te scheppen over de opzet en inhoud van de Ad Bedrijfskunde.
3. Gevarieerde studentenpopulatie – De voortgang en eventuele persoonlijke uitdagingen van individuele studenten is belangrijk en moet bewaakt en gemonitord worden om studie- en studentsucces te optimaliseren. Het identificeren van hiaten in voorkennis en het aanbieden van aanvullende ondersteuning voor studenten met verschillende educatieve achtergronden, kan bijdragen aan een meer inclusieve leeromgeving en betere studieresultaten.
4. Effectieve werkdrukmonitoring – Houd de werkdruk van docenten nauwlettend in de gaten en tref tijdig maatregelen, met name bij een groei van het aantal studenten. Op die manier blijft de balans tussen de uit te voeren werkzaamheden en de beschikbare tijd behouden en de kwaliteit van het onderwijs gewaarborgd.

6 Beoordeling

6.1 Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Uit gesprekken met vertegenwoordigers van de HU en het informatiedossier blijkt dat de HU met de Ad Bedrijfskunde studenten wil opleiden tot breed inzetbare professionals die hun bedrijfskundige kennis combineren met data- en IT-vaardigheden. Professionals die vraagstukken rondom het verbeteren van organisaties en bedrijfsprocessen effectief kunnen aanpakken in een omgeving die continue verandert. Afgestudeerden zijn flexibel en wendbaar, kunnen effectief in multidisciplinaire teams werken en bezitten de vaardigheden om praktische processen te leiden en succesvolle resultaten te behalen. Bovendien beschikken ze over toegepaste kennis en sociale- en communicatieve vaardigheden.

Beroepsprofiel

Het ontwikkelteam van de HU heeft, voor het creëren van de Ad Bedrijfskunde, het landelijk domeinprofiel Ad Business Administration en het HEO-sectorplan³ als uitgangspunt genomen. Vervolgens heeft er een uitgebreid werkveldonderzoek plaatsgevonden, bestaande uit diverse marktonderzoeken, een vacatureanalyse en gesprekken met regionale bedrijven en netwerkorganisaties. Het ontwikkelteam heeft op zorgvuldige wijze de behoefte van het werkveld met betrekking tot de beoogde competenties, beroepstaken en resultaatgebieden op niveau 5 in kaart gebracht. De resultaten van de onderzoeken zijn door het ontwikkelteam gebruikt om een beroepsprofiel op te stellen. Het werkveld staat achter het profiel dat door het ontwikkelteam is opgesteld.

Opleidingsprofiel

Het beroepsprofiel vormt de basis voor het opleidingsprofiel. Het opleidingsprofiel bestaat uit zes generieke⁴ en drie opleidingsspecifieke⁵ competenties. Deze negen competenties zijn vertaald naar helder geformuleerde leeruitkomsten. HU heeft 7 leeruitkomsten geformuleerd voor de Ad Bedrijfskunde. Voor het bepalen van de complexiteit en mate van zelfstandigheid van studenten is gebruik gemaakt van het ZelCom-model⁶ en het Europees Kwalificatieraamwerk (EQF) niveau 5. Het panel heeft de leeruitkomsten bestudeerd en oordeelt dat het niveau voldoet aan het EQF-raamwerk.

Breed vakgebied

Bedrijfskunde is een breed vakgebied en daarom vroeg het panel zich af of de HU in staat is om in 2 jaar tijd studenten op te leiden met de benodigde bedrijfskundige kennis en vaardigheden. Het opleidingsmanagement en het ontwikkelteam gaven aan dat het bij een breed vakgebied zoals bedrijfskunde essentieel is om keuzes te maken bij het ontwikkelen van een tweearig Ad-programma. De

³ Het HEO sectorplan verbindt de hoger economische opleidingen die door negentien hogescholen worden aangeboden middels een gezamenlijke koers, ambitie en structuur.

⁴ De generieke competenties van de Ad zijn afgeleid van de beschreven leerresultaten uit de 'Niveau 5 beschrijving Associate degree' van de Vereniging Hogescholen en gelden voor alle Ad's binnen het IAd van de HU. Het gaat om de competenties samenwerken, communiceren, kritisch handelen, oordeelsvormend en probleemoplossend vermogen, persoonlijke effectiviteit, en vakmanschap.

⁵ De opleidingsspecifieke competenties zijn in lijn met de gekozen profilering die tot stand is gekomen met het werkveld en mede afgeleid van het landelijk domeinprofiel Associate degrees Business Administration. Het gaat om de competenties verbinden en schakelen, projectmatig handelen, en datagedreven handelen.

⁶ Het Zelcom-model bestaat uit vijf verschillende niveaus die bepaald worden door een combinatie van zelfstandigheid van de student en complexiteit van de opdracht. Bij zeer complexe opdrachten wordt minder zelfstandigheid van studenten verwacht en zullen zij meer ondersteuning krijgen. Bij minder complexe opdrachten wordt juist veel zelfstandigheid van studenten verwacht.

HU heeft er daarom voor gekozen om bij het opstellen van de beoogde leeruitkomsten en de profilering van het programma die kennis en vaardigheden te verwerken die door het werkveld als cruciaal worden gezien. Belangrijke speerpunten volgens het werkveld zijn *people*, *process*, en *project*. Het werkveld gaf tevens aan dat digitale kennis en vaardigheden onmisbaar zijn. De HU heeft goed naar het werkveld geluisterd en de nadruk gelegd op de genoemde speerpunten *people*, *process* en *project* en de gewenste IT-vaardigheden.

Werkveldbetrokkenheid

De werkveldvertegenwoordigers gaven aan enthousiast te zijn over het opleidingsprofiel. Zij hebben naar eigen zeggen een grote rol gespeeld bij het opstellen van het opleidingsprofiel en zien hun wensen goed terug in het profiel. De vertegenwoordigers menen dat naast de speerpunten en digitale vaardigheden de HU ook goed voorziet in een aantal andere belangrijke aspecten zoals de behoefte aan professionals die kunnen omgaan met snel veranderende omstandigheden en kunnen samenwerken met verschillende (internationale) stakeholders. De wendbare en flexibele professionals die de HU met de Ad Bedrijfskunde beoogt op te leiden.

De werkveldvertegenwoordigers gaan ervan uit dat Ad Bedrijfskunde professionals vakmanschap (mbo-4 niveau) met strategisch denken (hbo-niveau 6) combineren. De werkzaamheden die deze professionals verrichten, zullen volgens de vertegenwoordigers een geheel nieuwe wereld openen voor het bedrijfsleven. De vertegenwoordigers verwachten dat afgestudeerden het vermogen hebben om operationele taken op een hoog niveau uit te voeren en tegelijkertijd de brede bedrijfsstrategie te begrijpen en bij te dragen aan strategische besluitvorming. Deze combinatie van praktische en strategische vaardigheden stelt Ad Bedrijfskunde professionals in staat om complexe problemen aan te pakken, innovatieve oplossingen te bedenken en bij te dragen aan de groei en het succes van het bedrijfsleven.

Onderscheidende thema's

Het onderscheidende karakter van de Ad Bedrijfskunde ligt op het gebied van agile werken, duurzaamheid en IT-vaardigheden. Maar, zeggen de vertegenwoordigers, met betrekking tot duurzaamheid kan het beter. Het thema duurzaamheid kan mogelijk jongeren aanspreken en het werkveld hoopt dan ook dat duurzaamheid nog meer wordt benadrukt in de externe communicatie over de Ad Bedrijfskunde. Het panel is het eens met het werkveld en gelooft dat duurzaamheid een steeds belangrijker aspect is binnen het bedrijfsleven. Het panel vindt dat de HU door het maken van duidelijke keuzes een aantrekkelijk opleidingsprofiel die relevant is voor het werkveld heeft ontwikkeld. De nadruk op agile werken, duurzaamheid en IT-vaardigheden maakt de Ad Bedrijfskunde aantrekkelijk voor zowel studenten als werkgevers. Het nog specifiekere benadrukken van duurzaamheid in externe communicatie kan meer jongeren aantrekken die zich actief willen inzetten voor een duurzame wereld.

Werkveldadviescommissie

De werkveldvertegenwoordigers zijn voornemens om nauw betrokken te blijven bij de Ad Bedrijfskunde door onder meer zitting te nemen in de nog op te richten werkveldadviescommissie. De werkveldcommissie zal als taak krijgen het actueel houden van de leeruitkomsten en het versterken van de relatie met het werkveld. Daarnaast dragen werkveldpartners praktijkvraagstukken aan en verzorgen ze gastcolleges.

Samenvattend stelt het panel vast dat de Ad Bedrijfskunde een aantrekkelijk en ambitieus opleidingsprofiel heeft ontwikkeld dat inspeelt op de behoeften van het werkveld. Het werkveld heeft bijgedragen aan een opleidingsprofiel dat gebaseerd is op zowel het landelijk domeinprofiel Associate degrees Business Administration als het HEO-sectorplan. De HU heeft in goed overleg met het werkveld een duidelijke focus aangebracht in het programma. De leeruitkomsten combineren bedrijfskundige aspecten op het gebied van *people*, *process*, en *project* met digitale kennis en vaardigheden. Werkveldvertegenwoordigers zijn enthousiast over het feit dat afgestudeerde studenten in staat zullen zijn zelfstandig te kunnen werken aan het verwerken en analyseren van data en over de resultaten van die analyses adequaat kunnen adviseren. Op basis van bovenstaande concludeert het panel dat de Ad Bedrijfskunde aan deze standaard voldoet.

6.2 Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren..

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

De Ad Bedrijfskunde is een tweejarig programma van 120 ECTS dat bestaat uit vier semesters met verschillende thematische onderwijsseenheden. De eerste drie semesters bestaan elk uit twee onderwijsseenheden van 15 ECTS per eenheid. Het laatste semester omvat een onderwijsseenheid van 30 ECTS. Elke onderwijsseenheid (ook wel hele taak genoemd) is gekoppeld aan een leeruitkomst waarin de beoogde competenties, beroepstaken en resultaatgebieden op zeer begrijpelijke wijze zijn opgenomen. Tijdens de Ad Bedrijfskunde staat werken aan actuele vraagstukken centraal. De praktijkvraagstukken zijn zo opgezet dat studenten leren om hun kennis en vaardigheden te combineren en integreren om uiteindelijk beroepsproducten te ontwikkelen. De praktijkvraagstukken nemen gedurende de opleiding in complexiteit toe en bouwen voort op kennis en vaardigheden die eerder in het programma zijn verworven. De persoonlijke en professionele ontwikkeling van studenten wordt door studenten vastgelegd in Portflow: een studentgestuurd portfolio.

Curriculum

Het panel vindt de opbouw gedurende het programma goed. Er is aandacht voor doorlopende thema's die gaandeweg steeds complexer worden. Daarnaast ziet het panel de drie speerpunten *people, project en process*, en de IT-vaardigheden duidelijk terug in het curriculum. In jaar 1 leggen studenten een stevige bedrijfskundige basis met de onderwijsseenheden Verken een bedrijf, Zicht op data en processen, Grip op gedrag en Build your business: duurzaam ondernemen. Binnen de onderwijsseenheden komen de benodigde kennis en vaardigheden integraal aan bod. Te denken valt aan proces- en informatiemanagement, informatie- en databeveiliging, interview- en gespreksvaardigheden, financiën, ethiek en duurzaamheid.

Jaar 2 bestaat uit de onderwijsseenheden Projectmatig handelen: De planmatige aanpak, Datagedreven verbeteren en Het praktijkvraagstuk. Jaar 2 borduurt voort op de kennis en vaardigheden die studenten in het eerste jaar hebben opgedaan. Studenten doen tijdens het eerste semester van jaar 2 kennis en ervaring op over onder andere: projectmanagement, projectmatig werken, Agile/Scrum, en data- en informatietechnologie.

Het tweede semester van jaar 2 staat in het teken van de afstudeeropdracht, Het Praktijkvraagstuk. Studenten hebben de keuze tussen twee verschillende richtingen voor hun afstudeeropdracht: de datagedreven kant en de mensgerichte kant van bedrijfskunde. Studenten worden goed begeleid om hun keuze voor hun profilering te maken. Het panel is van mening dat de twee keuzemogelijkheden een waardevolle toevoeging zijn aan het curriculum van de Ad Bedrijfskunde omdat het studenten in staat stelt zich te onderscheiden als toekomstige bedrijfskundige professionals.

Tijdens de afstudeerstage werken studenten gedurende vier dagen per week aan het uitvoeren van bedrijfskundige werkzaamheden en het opstellen van een projectplan. Dit projectplan richt zich op een praktisch vraagstuk op het gebied van meerdere bedrijfskundige (kern)vakgebieden, waaronder in ieder geval Operations Management, Information Management en Organizational Behavior. Studenten houden een persoonlijk ontwikkelplan bij, waarin ze reflecteren op hun persoonlijke en professionele ontwikkeling.

Duurzaamheid

Het panel heeft aan het docententeam gevraagd op welke concrete wijze duurzaamheid in het programma is opgenomen. Het docententeam lichtte toe dat de HU een groot aantal bedrijven bij de Ad Bedrijfskunde heeft betrokken die duurzaamheid hoog in het vaandel hebben. Als onderdeel van het programma moeten studenten tevens een duurzaam businessmodel ontwikkelen waarin de duurzame inzetbaarheid van medewerkers centraal staat. Het panel vindt dat het aspect duurzaamheid op dit

moment minder goed in het programma naar voren komt. Het panel raadt de HU aan om in de doorontwikkeling van het curriculum na te denken over de wijze waarop duurzaamheid in de Ad Bedrijfskunde een (nog) grotere rol kan innemen. Niet in de laatste plaats omdat het werkveld het belang van duurzaamheid in het bedrijfsleven onderstreept. Kiest de HU ervoor om de focus op duurzaamheid niet te intensiveren, dan zal hierover duidelijk met (toekomstige) studenten en het werkveld gecommuniceerd moeten worden.

Internationalisation at home

De Ad Bedrijfskunde richt zich vooral op commerciële bedrijven, overheidsinstanties en non-profitorganisaties in de regio. Hoewel veel van deze bedrijven regionaal georiënteerd zijn, is het gangbaar om zaken op internationaal niveau te doen. Daarom is het belangrijk dat studenten internationale en interculturele vaardigheden opdoen. Omdat niet alle studenten in staat zullen zijn om in het buitenland te studeren, kiest de HU ervoor om deze vaardigheden bij te brengen via het Internationalisation at home concept. De HU laat studenten middels dit concept onder meer kennismaken met culturele verschillen en Engelse bedrijfskundige vaktermen. Deze aspecten komen integraal, in de vraagstukken die de beroepspraktijk aanlevert, aan bod. Het brede karakter van bedrijfskunde zorgt er volgens het opleidingsmanagement voor dat het onvermijdelijk is dat internationalisering tijdens de vraagstukken daadwerkelijk aan bod komt. Daarnaast speelt internationalisering een rol tijdens gastcolleges die door gastdocenten uit internationale organisaties worden verzorgd. Ook stimuleert de HU studenten om internationale ervaring op te doen door middel van bijvoorbeeld een stage in het buitenland, werken bij een internationale organisatie of het organiseren van een internationale studiereis. Het panel constateert dat internationalisering niet veelvuldig in het curriculum aan bod komt, maar dat wel aangesloten wordt bij de behoefte vanuit het werkveld op dit vlak. Net als bij het thema duurzaamheid, raadt het panel aan goed te communiceren naar (toekomstige) studenten en het werkveld dat de opleiding in beperkte mate aandacht besteedt aan internationalisering.

Onderwijsconcept en leeromgeving

Het panel is positief over de heldere onderwijsvisie die het IAd heeft ontwikkeld voor de Ad-opleidingen. Kenmerkend voor de Ad opleidingen van het IAd is dat het leerproces van de student centraal staat. Het onderwijsconcept is uniform voor alle opleidingen binnen het IAd en volgt het principe van 1/3 binnenschools leren, 1/3 buitenschools leren en 1/3 hybride leren. Studenten leren door te doen. Ze werken aan beroepsproducten gebaseerd op casuïstiek uit de beroepspraktijk en doen dit binnen een rijke leeromgeving op de HU, de werkplek of in een gemengde omgeving waarin zowel de HU (binnenschools) als de praktijk (buitenschools) worden gebruikt. In de hybride setting kunnen studenten bijvoorbeeld praktijkervaring opdoen, samenwerken met professionals uit het werkveld, en leeractiviteiten uitvoeren die de praktijk repliceren, maar nog steeds ondersteund worden door de HU.

Studenten werken zowel in groepen (projectgroepen, leerteams) als individueel aan beroepsproducten. De projectgroepen zijn wisselend van samenstelling en zijn gericht op de inhoudelijke ontwikkeling van beroepsproducten in teamverband. In de leerteams focussen studenten zich in groepen van 6 tot 8 studenten op het leren-leren en hun persoonlijke ontwikkeling. Studenten zijn elkaars "critical friend", reflecteren op elkaars leerproces en ontwikkelen een eigen unieke professionele identiteit.

Werkvormen, studiebelasting en voorzieningen

De HU biedt met dit programma zorgvuldig gestructureerd onderwijs aan. Voor elke onderwijsseenheid heeft de HU een overzichtelijke matrix opgesteld, waarin het thema, de op te leveren beroepsproducten, de te ontwikkelen competenties, de behandelde onderwerpen, de onderwijs- en toetsvormen, het aantal te behalen ECTS en het te behalen ZelCom niveau (na afronding) zijn opgenomen. Er wordt gebruik gemaakt van diverse werkvormen om studenten een gebalanceerde en stimulerende leeromgeving te bieden.

De gemiddelde studiebelasting per week van de Ad Bedrijfskunde is 40 uur, verdeeld over drie dagen contactonderwijs en twee dagen zelfstudie. De noodzakelijke informatie over de inhoud van

onderwijseenheden wordt just-in-time⁷ aangeboden, om de geleerde stof vervolgens direct toe te passen op de beroepsproducten. Tijdens contacturen wordt gebruik gemaakt van verschillende werkvormen, zoals leer- en werkbijeenkomsten, vaardigheidstrainingen, (project)coaching en leerteamlernen. Daarnaast biedt de HU via de digitale leeromgeving Canvas en MS Team online onderwijs aan. Via Canvas kunnen studenten cursushandleidingen, toetsbeschrijvingen, proeftoetsen, kennisclips, instructies en mogelijkheden voor online-samenwerking vinden. Online colleges en begeleidingsgesprekken worden verzorgd via MS Teams.

Het panel is tevreden over de digitale ondersteuning van de Ad Bedrijfskunde. De HU heeft een omgeving gecreëerd die het leerproces van studenten bevordert. Canvas heeft verschillende koppelingen met functionaliteiten zoals FeedPulse en Portflow. Met FeedPulse kan gericht feedback gegeven worden aan individuele studenten of groepen. Portflow stelt studenten in staat om proactief en zelfstandig hun individuele ontwikkelingsvoortgang in kaart te brengen. Met Portflow kunnen studenten bewijsmateriaal verzamelen, feedback van docenten, medestudenten en experts vergaren, en een doelgericht beoordelingsdossier samenstellen. Het panel waardeert de toevoeging van FeedPulse en Portflow aan de digitale leeromgeving en ziet het als een positieve bijdrage aan het leren en de ontwikkeling van studenten.

Instream

De Ad Bedrijfskunde, die naar verwachting in februari 2024 start, zal een maximale instroom van 50 studenten hebben met diverse niveaus in kennis- en vaardigheden. Hoewel het merendeel van de studenten afkomstig zal zijn van het mbo-4, mogen ook havisten, vwo'ers en geïnteresseerden die de toelatingstoets 21+ hebben gehaald, deelnemen aan het programma.

Nadat studenten zich hebben aangemeld, worden ze door de HU uitgenodigd voor een digitale intake én een matchingsdag op de HU. De digitale intake bestaat uit het invullen van een zogenoemd LOB-cv (Loopbaanoriëntatie en -begeleiding-cv). Een LOB-cv is gericht op de interesses, motivatie en studiekeuzeactiviteiten van studenten. Tijdens de matchingsdag worden verwachtingen van studenten gespiegeld aan de opzet van het programma. Met behulp van prikkelende spelelementen maken studenten kennis met de wijze waarop onderwijs tijdens de Ad Bedrijfskunde wordt gegeven. Op basis van de digitale intake en de matchingsdag stelt de HU een studiekeuzeadvies op. Het panel is positief over de intakeprocedure en denkt dat de matchingsdagen helpen om te bepalen welk type studenten aan de Ad Bedrijfskunde wil deelnemen.

Het verschil tussen aankomende studenten in onderwijsachtergrond heeft ertoe geleid dat de HU een zogenoemde detoxperiode heeft ingesteld. De detoxperiode beslaat de eerste tien weken van het programma en heeft als doel studenten intensief te begeleiden zodat ze geleidelijk kunnen wennen aan de onderwijsaanpak. Dit omvat aspecten zoals werken in projectgroepen en leerteams, het gebruik van verschillende feedbackmethoden en het effectief verwerken van feedback. Het panel waardeert de toevoeging van deze detoxperiode door de HU. Het biedt studenten de ruimte en tijd om zich aan te passen aan het onderwijssysteem. Daarnaast heeft de detoxperiode hopelijk als effect dat studenten zich op hun gemak voelen bij de start van hun studie.

De HU laat studenten met een afgeronde Associate degree naadloos doorstromen naar de bachelor Bedrijfskunde. De HU doet dit met behulp van een zogenaamd aansluitkader. De HU heeft een HEO-werkgroep ingeschakeld om het aansluitkader te waarborgen. Het panel vindt het positief dat studenten na afronding van de Ad Bedrijfskunde kunnen doorstromen naar de bachelor Bedrijfskunde.

Docententeam

Het panel heeft tijdens het online locatiebezoek kennis gemaakt met een team van enthousiaste en bekwame docenten. Docenten hebben minimaal een bacheloropleiding afgerond, en hebben ruime ervaring binnen het onderwijs en de onderwerpen die tijdens de Ad Bedrijfskunde aan bod komen. Alle

⁷ Just in time staat voor het aanbieden van kennis en vaardigheden op het moment dat studenten de benodigde informatie (bijna) nodig hebben.

docenten hebben tijdens de ontwikkelfase van de opleiding, kennis en ervaring opgedaan bij andere Ad-opleidingen van het IAd, omtrent de onderwijsvisie, het inzetten van leerteams en programmatisch toetsen. Daarnaast moet elke docent, in het kader van professionalisering, een IAd maatwerktraject doorlopen voordat ze onderwijs mogen verzorgen. Het traject is een Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid (BDB)-traject dat onder meer bestaat uit de onderdelen onderwijs ontwerpen (BOO), onderwijs uitvoeren (BOU) en onderwijs examineren (BKE). Het docententeam zal zelf ook een leergroep vormen waarin ze samenwerken en leren, vergelijkbaar met hoe studenten in leerteams werken aan hun leerproces en persoonlijke ontwikkeling. In het docentenleerteam vindt intervisie plaats, waarbij docenten met elkaar reflecteren op hun werk, ervaringen delen en van elkaar leren. Daarnaast is er ruimte voor feedback om elkaars werk en prestaties te bespreken en om het lesgeven, de coachende rol en de professionele ontwikkeling van docenten te verbeteren. Het IAd organiseert tevens periodiek studiedagen die gericht zijn op professionalisering zoals toetsing, samenwerking en didactiek.

Het docententeam heeft een uniforme visie op onderwijs en het centraal stellen van studenten. In gesprek met docenten bleek dat zij zich zeer bewust zijn van de verschillende kennis en vaardighedenniveaus onder de beoogde instromende studenten. Het panel waardeert de inspanningen van het docententeam, onder meer via het invoeren van een detoxperiode, om met deze verschillen om te gaan. Dergelijke inspanningen hebben ertoe geleid dat het panel vertrouwen heeft in het docententeam. Het panel merkt op dat een effectieve aanpak om het verschil in kennis- en vaardigheidsniveaus gelijk te trekken van belang is om te zorgen voor een succesvolle start van studenten in het Ad-onderwijs. Het bewustzijn van de variatie in niveaus onder instromende studenten getuigt van een proactieve betrokkenheid bij de uitdagingen die dit met zich meebrengt. Tegelijkertijd meent het panel dat het gelijk trekken van dergelijke verschillen een uitdaging zal blijven en dus adviseert het panel om de voortgang van instromende studenten nauwlettend te monitoren. Op die manier kunnen eventuele obstakels onder studenten vroegtijdig geïdentificeerd en aangepakt worden om elke student een eerlijke kans te geven de Ad Bedrijfskunde met succes af te ronden.

Het is het panel opgevallen dat de docenten een omvangrijk netwerk hebben. Dit heeft er onder meer aan bijgedragen dat regionale en (inter)nationale ontwikkelingen adequaat zijn vertaald in het curriculum. De directe link van de docenten met de praktijk heeft ervoor gezorgd dat de inhoud van de opleiding relevant en up-to-date is, en goed aansluit bij de behoeften van het werkveld. De panelleden waarderen de betrokkenheid van docenten met de praktijk, omdat goede contacten met het werkveld mede bijdragen aan de kwaliteit en relevantie van het curriculum.

Het panel is er op basis van de gesprekken met het docententeam, hun kwalificaties en ervaring en de (educatieve) trajecten vanuit de HU, van overtuigd dat het docententeam ruimschoots bekwaam is. Echter, het feit dat het docententeam slechts uit 4 docenten bestaat vindt het panel een risico. Het IAd management heeft aangegeven dat kleine docententeams binnen andere Ad's tot nu toe niet tot problemen heeft geleid. Het panel gaat ervan uit dat het management op basis van eerdere ervaringen een goede inschatting heeft gemaakt en adviseert daarom slechts bij een toename van het aantal studenten eventuele toenemende werkdruk van docenten goed te monitoren.

Begeleiding

Het panel is uiterst positief over de persoonlijke aandacht en intensieve ondersteuning die studenten ontvangen. De begeleiding wordt verzorgd door leerteamcoaches, docenten (in de rol van vakspecialist) en praktijkbegeleiders. Leerteamcoaches begeleiden studenten met name bij het ontwikkelen van competenties en (in de rol van studieloopbaanbegeleiders) het vormgeven van de individuele leerroute van studenten. Docenten begeleiden studenten tijdens colleges en trainingen door het delen van vakspecialistische kennis en vaardigheden. De praktijkbegeleider is verantwoordelijk voor de inhoudelijke begeleiding van studenten tijdens hun werk. In het eerste semester is de begeleiding zeer intensief. In de daaropvolgende semesters neemt de intensiteit van de begeleiding geleidelijk af en is er meer ruimte voor zelfstandigheid.

In de afstudeerfase werken studenten individueel aan hun afstudeeropdracht. Studenten worden in deze fase begeleid door zowel hun leerteambegeleider als een praktijkbegeleider. De leerteambegeleider ondersteunt studenten tijdens het afstuderen in de wekelijkse leerteams. Binnen de leerteams bespreken

studenten hun voortgang en uitdagingen met hun leerteambegeleiders en medestudenten. De praktijkbegeleider moet minimaal één dagdeel per week beschikbaar zijn voor het beantwoorden van vragen van hun student, het bieden van ondersteuning als dat nodig is en het geven van (inhoudelijk) advies en feedback.

Samenvattend biedt de HU met de Ad Bedrijfskunde een gestructureerd curriculum aan met helder geformuleerde leeruitkomsten. Het praktijkgerichte karakter van het programma sluit uitstekend bij het Associate degree-niveau aan. De kern van het Ad Bedrijfskunde programma bestaat uit het werken aan beroepsproducten. De beroepsproducten zorgen ervoor dat studenten kennis en vaardigheden ontwikkelen die direct toepasbaar zijn in de beroepspraktijk. De opbouw van het curriculum is goed in balans en neemt gaandeweg toe in complexiteit en zelfstandigheid. Het docententeam is hecht en heeft een eenduidige visie als het gaat om het centraal te stellen van studenten. Daarnaast beschikt het team over de noodzakelijke kennis en ervaring om goed Associate degree-onderwijs te geven. Het panel concludeert dat de HU studenten van de Ad Bedrijfskunde voldoende in de gelegenheid stelt om de leeruitkomsten te behalen. Het panel beoordeelt dan ook dat deze standaard voldoet.

6.3 **Standaard 3: Toetsing**

De opleiding beschikt over een adequaat system van toetsing.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Het toetsbeleid van het IAd is in lijn met zowel het HU toetskader als de nationale beschrijving van niveau 5 van het overlegplatform Ad van de Vereniging Hogescholen. Binnen het toetsbeleid staat het leerproces van studenten centraal. Het IAd heeft een eigen invulling aan het toetsbeleid gegeven voor de Ad Bedrijfskunde. Een essentieel onderdeel dat het IAd heeft toegevoegd is het formatief en summatief beoordelen van 'hele taken' (zie ook standaard 2). Toetsing is meer dan het bepalen van eindresultaten (assessment of learning). Het is geïntegreerd in het leerproces om het leren van studenten te bevorderen (assessment for learning, ofwel programmatisch toetsen). Studenten werken tijdens onderwijseenheden (minimaal 15 ECTS) aan 1 leeruitkomst. In het curriculum vinden per onderwijseenheid vaste toetsmomenten, leeractiviteiten en feedbackmomenten plaats. De informatie die uit de verschillende leeractiviteiten, toets- en feedbackmomenten naar voren komt, wordt door studenten verzameld en worden ook wel datapunten genoemd. De resultaten van al deze datapunten samen vormen de bewijslast van ontwikkelde competenties.

Examen- en toetscommissie

Het panel vindt dat het toetsbeleid adequaat wordt gewaarborgd door de instituutsbrede examencommissie en toetscommissie van het IAd. Vertegenwoordigers van de examencommissie gaven aan dat zij vanaf het begin betrokken zijn geweest bij de ontwikkeling van de Ad Bedrijfskunde. De commissie voert haar taken uit op basis van het reglement examencommissies en het Onderwijs en Examenreglement (OER) van de HU en ziet toe op een correcte uitvoering van het IAd toetsbeleid. Enkele van de wettelijke taken van de examencommissie zijn het waarborgen van de toetskwaliteit en het eindniveau en het benoemen van examinatoren. De toetscommissie monitort de kwaliteit van toetsen en rapporteert hierover periodiek aan de examencommissie. De toetscommissie draagt er zorg voor dat toetsen valide, betrouwbaar, transparant, rechtvaardig en uitvoerbaar zijn. Het panel stelt op basis van gesprekken met leden van beide commissies vast dat de examencommissie als waardevolle 'critical friend' fungeert die met het IAd meedenkt over toekomstgerichte ontwikkelingen. Zowel de examencommissie als de toetscommissie vervullen bovendien een duidelijk afgebakende en onafhankelijke rol in het waarborgingsproces.

Toetsplan, toetsprogramma en toetsvormen

Het toetsbeleid voor de Ad Bedrijfskunde is nader uitgewerkt in het toetsplan Ad Bedrijfskunde. Het toetsplan bevat gedetailleerde informatie over de specifieke toetsen, de beoordelingsmethoden, en de toetscriteria die per onderwijseenheid worden gebruikt. Ook beschrijft het toetsplan hoe de feedback aan

studenten wordt gegeven en hoe de toetsing bijdraagt aan het bereiken van de beoogde competentieontwikkeling van studenten.

Het toetsplan van de Ad Bedrijfskunde is verder uitgewerkt in het toetsprogramma. Het toetsprogramma biedt een overzicht van toetsing en beoordeling voor het volledige programma en bevat de toetsmomenten, leeractiviteiten en feedbackmomenten per onderwijseenheid. Tevens specificeert het toetsprogramma welke competenties op welk niveau worden getoetst en via welke toetsvorm. Voor de toetsing van behaalde competenties hanteert de HU het ZelCom-model. Dit model bestaat uit vijf verschillende niveaus (A tot en met E). Het niveau wordt bepaald aan de hand van een combinatie van zelfstandigheid, complexiteit van werkzaamheden en context. Studenten beginnen de eerste 10 weken van het eerste jaar (detoxperiode) op niveau A-B. Om af te studeren moeten studenten alle competenties op niveau C beheersen.

De HU maakt gebruik van verschillende beroepsproducten waaronder het opleveren van organisatiescans, businessmodellen, projectplannen, procesontwerpen en KPI dashboards. Gedurende de ontwikkeling van deze beroepsproducten ontvangen studenten feedback over hun prestaties van docenten, medestudenten, opdrachtgevers en praktijkbegeleiders en verwerken deze feedback in FeedPulse. Het is de bedoeling dat studenten de ontvangen feedback, feedup en feedforward gebruiken om hun leerproces te verbeteren. Tussentijdse toetsing en feedback vormen een integraal onderdeel van het leerproces binnen de Ad Bedrijfskunde en worden in het aan te leveren portfolio als datapunten beschreven. Datapunten vormen samen met evaluaties, beoordelingen en andere relevante informatie, claims van ontwikkeling, of ook wel bewijslast dat studenten bepaalde competenties beheersen.

Volgens de verschillende gesprekspartners van het panel wordt het werken met datapunten IAd-breed als zeer positief ervaren. De mix van datapunten vormen samen een integraal geheel. Het gaat zodoende niet om de op zichzelf staande prestatie, maar om een verzameling van beroepsproducten, leeractiviteiten en feedbackmomenten. Het feit dat feedback subjectief is, doet niet af aan het complete beeld van de ontwikkeling die studenten doormaken dat ontstaat door gerichte informatieverzameling. Het panel waardeert het goed uitgewerkte en gedurfde IAd-toetsbeleid en heeft veel vertrouwen in programmatisch toetsen binnen de opleiding. Door toetsing niet alleen als instrument voor het meten van behaalde eindresultaten te beschouwen, maar tevens als middel om het leren van studenten te stimuleren doorbreekt het IAd conventionele opvattingen over toetsing. Met deze benadering vraagt het IAd om een verschuiving in denken en handelen van zowel docenten als studenten. Volgens het panel heeft IAd met succes een solide toetssysteem ontwikkeld. Het panel heeft vertrouwen in programmatisch toetsen vanwege de ruime ervaring met deze manier van toetsen die het IAd heeft opgedaan bij andere Ad-opleidingen. Daarnaast blijkt uit de gesprekken die het panel met het docententeam en examencommissie heeft gevoerd dat zowel de docenten als de leden van de examencommissie deze manier van toetsen goed begrijpen.

Beoordeling

Elke onderwijseenheid wordt beoordeeld aan de hand van een portfolio (15 ECTS) dat studenten aan het einde van een onderwijseenheid aanleveren. Hoewel studenten aan een deel van hun beroepsproducten in projectgroepen werken, worden studenten individueel beoordeeld op hun ontwikkeling aan het eind van een onderwijseenheid. Als afsluiting van het eerste jaar en na iedere onderwijseenheid in het tweede jaar wordt daarnaast een aanvullend mondeling assessment afgenomen. De aanvullende assessments bieden examinatoren de mogelijkheid om vragen te stellen en geven studenten de mogelijkheid om hun keuzes en handelingen toe te lichten.

Het beoordelen van portfolio's en aanvullende assessments zijn summatieve toetsmomenten. Examinatoren (benoemd door de examencommissie) stellen aan de hand van een beslissingsformulier vast of studenten aan de toetscriteria voldoen en of zij de gewenste leeruitkomsten op het vereiste niveau beheersen. Om een voldoende te halen moeten alle individuele toetscriteria als "voldaan" worden beoordeeld. Het panel vindt de beslissingsformulieren en toetscriteria helder, duidelijk en bijdragen aan een objectieve beoordeling.

Afstuderen

Afronding van de Ad Bedrijfskunde doen studenten via een zelfstandig afstudeerproject. De leerteambegeleider beoordeelt of de opdracht die door de stageplek wordt aangeboden geschikt is voor studenten om alle benodigde competenties op eindniveau aan te tonen. Na goedkeuring van de afstudeeropdracht mogen studenten met het afstudeerproject starten. Het afstudeerproject bestaat uit het uitvoeren van bedrijfskundige werkzaamheden en het opstellen van een projectplan voor een praktisch vraagstuk op het gebied van meerdere bedrijfskundige (kern)vakgebieden. Onderdeel van de stage is het opstellen van een projectplan voor een bedrijfskundig vraagstuk dat studenten moeten onderzoeken en analyseren om daar vervolgens een passende oplossing voor te realiseren. Het vraagstuk beslaat verschillende bedrijfskundige (kern)vakgebieden zoals Operations Management, Information Management en Organizational Behavior.

Om te kunnen afstuderen leveren studenten een portfolio in met het goedgekeurde projectplan, de uitwerking van het bedrijfsvraagstuk en bijbehorende beroepsproducten en het praktijkstageverslag. Tevens dienen studenten de gekozen profilering (datagedreven of mensgericht, zie standaard 2) te verantwoorden. Het eindportfolio wordt door twee examinatoren via een assessment beoordeeld (Criterium Gericht Interview) en de feedback van de praktijkbegeleider vormt onderdeel van de beoordeling van het afstudeerproject.

Eindniveau

Het gerealiseerde eindniveau wordt door de examencommissie met behulp van jaarlijkse steekproeven van eindportfolio's en beoordelingsformulieren gewaarborgd. De examencommissie heeft als taak om na de eerste afstudeerronde een externe kalibratiesessie te organiseren waar het gerealiseerde eindniveau zal worden besproken. Kalibratie omtrent het gerealiseerde eindniveau vindt ook plaats in het landelijke Ad Business Administration overleg.

Herkansingen

Als een portfolio onvoldoende bewijs voor het beheersen van de eindcompetenties bevat, krijgen studenten de mogelijkheid aanvullend bewijs aan te leveren. Voor onderwijseenheden die naast een portfolio ook een mondeling assessment bevatten geldt dat studenten een nieuw assessmentgesprek aan moeten vragen als de eenheid als geheel als onvoldoende beoordeeld is. Hebben studenten geen aanvullend bewijs dat zij de eindcompetenties beheersen dan moeten studenten de hele onderwijseenheid opnieuw doen. Studenten mogen in totaal per jaar twee keer herkansen (aanvullend bewijs aanleveren en/of het opnieuw doorlopen van een onderwijseenheid).

Kwaliteitswaarborging

Het panel is onder de indruk van de verschillende instrumenten en maatregelen die de HU voor de Ad Bedrijfskunde heeft geïntroduceerd om de onderwijs- en toetskwaliteit te waarborgen. Zo hebben docenten tijdens de ontwikkelfase van de opleiding, kennis en ervaring opgedaan bij andere Ad-opleidingen van het IAd, omtrent de onderwijsvisie, het inzetten van leerteams en programmatisch toetsen. Daarnaast gebruikt de HU bij het ontwikkelen van toetsen en beslissingsformulieren het vierogen-principe. Het vierogen-principe wordt ook ingezet bij de beoordelingen van portfolio's en assessments. Verder waarborgt de HU de kwaliteit van toetsing door in te zetten op de professionalisering van examinatoren via trainingen, oefeningen en kalibratiesessies.

Samenvattend is het panel positief: de toetsystematiek draagt op adequate wijze bij aan het bevorderen van het leerproces van studenten. De HU stelt met programmatisch toetsen de student en hun individuele leerproces centraal. Programmatisch toetsen zorgt ervoor dat studenten actief werken aan het verzamelen van bewijs om hun ontwikkeling vast te leggen. Dat docenten tijdens de ontwikkelfase van de opleiding, kennis en ervaring hebben opgedaan bij andere Ad-opleidingen van het IAd, en de sterke rol van de examencommissie en de toetscommissie, draagt bij aan het vertrouwen dat het panel heeft in de uitvoering en de waarborging van het programmatisch toetsen. Het panel concludeert op basis van het bovenstaande dat het onderdeel toetsing van de Ad Bedrijfskunde aan de eisen voldoet.

6.4 Graad en CROHO-onderdeel

Het panel adviseert om de volgende graad aan de opleiding toe te kennen: Associate degree
Het panel adviseert het volgende CROHO-onderdeel voor de opleiding: Economie

Afkortingen

Ad	Associate degree
BDB	Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid
BKE	Basis Kwalificatie Examinering
BOO	Basiskwalificatie Onderwijs Ontwerpen
BOU	Basiskwalificatie Onderwijs Uitvoeren
CROHO	Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs
ECTS	European Credit Transfer System
havo	hoger algemeen voortgezet onderwijs
hbo	hoger beroepsonderwijs
IAd	Instituut voor Associate degrees
mbo	middelbaar beroepsonderwijs
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
vwo	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs

